

KONTAKT

Pismo Zjednoczenia Polskiego w Helsinkach

LUTY — MARZEC — KWIECIEŃ 2015

NR 1-2015

ZAPRASZAMY NA WIOSENNE SPOTKANIA

★ **15 marca** na spotkanie towarzyskie ZP, którego tematem będzie 135 rocznica urodzin Mieczysławy Ćwiklińskiej polskiej aktorki teatralnej i filmowej.

Spotkanie przygotowuje sekretarz Jerzy Gogulski.

★ **19-go kwietnia** tematem będzie 695. rocznica koronacji w Katedrze na Wawelu Władysława Łokietka na króla Polski (1320)

★ **17-go maja** - 110. rocznica urodzin Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego (1905 – 1953), polskiego poety, satyryka, dramaturga.

Przypominamy, że nasze spotkania odbywają się w **trzecią niedzielę miesiąca o godz. 17-tej** w sali parafialnej św. Henryka, Puistokatu 1.

★ **Wielkanoc** w tym roku przypada na początek kwietnia więc już teraz życzymy Wam **Wesołych Świąt!**

★ **9-10 maja** planujemy wiosenną wycieczkę do Tallina. Zajmuje się tym Ewa Rajatammi. Zarząd podjął decyzję o dopłacie w wysokości 20 € dla wszystkich uczestników, którzy zadeklarują chęć wyjazdu i opłacili składkę członkowską do 30 marca. Termin zgłoszeń ustalony został na 1.04.2015 i jest dla chętnych wiążący. Dokładniejsze informacje o wycieczce umieszczone będą na stronach internetowych ZP i na Facebooku ZP.

Serdecznie zapraszamy!

Zarząd ZP

POLONIA W TURKU

7. grudnia. Po zakończeniu mszy w języku polskim odbyły się Mikołajki, tym razem w dużej sali parafialnej. Przybył Mikołaj i rozdał licznie zgromadzonym dzieciom prezenty w postaci książek, które jak zwykle uczynna Małgorzata Karabella zakupiła w Gdańsku, za pieniądze przekazane przez Ambasadę Polską w Helsinkach. Była kawa i masa obficie przyniesionych smakołyków.

4. stycznia po mszy, na którą przybyła spora ilość osób, odbyło się spotkanie w sali parafialnej, przy kawie i smakołykach pozostałych ze świątecznego stołu, a przyniesionych przez zawsze uczynne nasze panie. W rodzinnym i świątecznym nastroju śpiewano znane kolędy. Szkoda tylko, że w tak małym gronie, bo nie wszyscy uczestniczyli w spotkaniu.

1. lutego odbyło następne spotkanie w których wzięła udział część osób z uczestniczących w polskich mszach. Jak zwykle na naszych niedzielnych spotkaniach w sali parafialnej panuje rodzinna atmosfera i toczą się ożywione rozmowy przy kawie i przyniesionych wypiekach.

1. marca. Na mszę w języku polskim przybył także gość z Ambasady Polskiej w Helsinkach pan pułkownik Grzegorz Jeleński attache wojskowy wraz z małżonką i synem. Po mszy większa część zebranych przeszła do sali parafialnej na spotkanie przy kawie i słodyczach. W imieniu wszystkich Zdzisław Mackiewicz i Dorota Bracha powitali dostojnego gościa i życzyli wszystkim miłego spotkania. Przypomniano też, o akurat w tym dniu obchodzonym w Polsce dniu pamięci zamordowanych patriotów – Żołnierzy Wyklętych i minutą ciszy uczczono ich pamięć.

Zdzisław Mackiewicz

W numerze:

- Str.1 Aktualności,
- Str.2 Walne Zebranie,
- Str.3 Sprawozdanie za rok 2014, Rok 2015,
- Str.4 Polscy artyści nagrodzeni przez Finów, lyhyesti suomeksi, Fińskie domki.

WALNE ZEBRANIE — VUOSIKOKOUS

15 lutego 2015 na Walnym Zebraniu Zjednoczenia Polskiego wybrano prezesa i wiceprezesa oraz członków zarządu na następną, dwuletnią kadencję. Zaraz po Walnym Zebraniu nowy zarząd spotkał się na posiedzeniu i rozdzielił funkcje oraz ustalił ogólny plan działania na cały rok.

Zarząd wygląda następująco:

prezes/puheenjohtaja - **Michał Zieliński**,
wiceprezes/varapuheenjohtaja - **Katarzyna Lehtonen**,
sekretarz/sihtööri - **Jerzy Gogulski**,
skarbnik/rahastonhoitaja - **Ewa Rajatammi**,
członek zarządu/jäsen - **Henryk Kaczmarek**,
członek zarządu/jäsen - **Brygida Antikainen**.

Ewa Rajatammi odpowiada za dokumentację księgową i pieczętę ZP oraz odpowiadać będzie za bibliotekę ZP i za skrzynkę pocztową Zjednoczenia; w jej dyspozycji pozostanie jeden klucz od skrzynki pocztowej (drugi klucz pozostanie u prezesa).

Katarzyna Lehtonen odpowiadać będzie za przygotowanie kawy i poczęstunku na zebraniach towarzyskich Zjednoczenia.

Jerzy Gogulski kontynuuje funkcję sekretarza Zarządu i opiekować się będzie polskimi grobami.

Składki członkowskie na rok 2015 (takie same jak w ub. roku): 30 € pierwszy członek rodziny, 15 € każdy pod tym samym adresem mieszkający następny członek rodziny, 15 € studenci, emeryci i bezrobotni.

Dzieci do lat 16-tu składek nie płacą !

TERMIN WPŁAT do 30.03.2015 na konto:
NORDEA FI13 1247 5000 0012 63. Prosimy o dopisek: "Składki 2015" oraz imiona i nazwiska płacących.

Jäsenmaksut 2015 samat kuin viime vuonna.
ERÄPÄIVÄ on 31.03.2015. Pankkiyhtheys: NORDEA FI13 1247 5000 0012 63.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI

ZJEDNOCZENIA POLSKIEGO ZA ROK 2014

16 lutego 2014 odbyło się Walne Zebranie ZP na którym wybrano zarząd na rok 2014:

prezes **Michał Zieliński**,
wiceprezes **Katarzyna Lehtonen**,

sekretarz
skarbnik
członek
członek

Jerzy Gogulski,
Krystyna Hyyryläinen,
Ewa Rajatammi,
Henryk Kaczmarek.

9 czerwca zmarła nagle Krystyna Hyyryläinen i zarząd ZP na nadzwyczajnym zebraniu w dniu 15 lipca 2014 powołał na stanowisko skarbnika ZP **Ewę Rajatammi**.

Zarząd spotkał się w 2014 roku 10 razy. Utrzymywał stały kontakt z Ambasadą RP, Stow. „Wspólnota Polska” w Warszawie, Senat RP, EUWP, Radą Polonii Świata, Tow. Finlandia – Polska /SPYL/ i oddziałem ZP w Turku.

Do ZP przyjęto w roku 2014 następujące osoby: Marta Karolina Cader, Klementyna Oshogo, Szymon Paweł Pietrzak, Sebastian Piotrowski i Toni Salo.

WITAMY W NASZYM GRONIE !

W 2014 roku Zarząd zorganizował następujące spotkania i imprezy:

16 marca – spotkanie towarzyskie poświęcone 220 rocznicy Powstania Kościuszkowskiego.

18 maja – z okazji 110 rocznicy urodzin Jana Sztaydyngera.

Po letniej przerwie **14 września** piknik w Luukki. Gośćmi byli konsul RP, pan Piotr Chmiel i nowy attache Wojska RP, pan Pułkownik Grzegorz Jeleński, który wręczył prezesowi statuetkę Wojska Polskiego a w zamian został obdarowany książką „Polacy i Polonia w Finlandii”. Jerzy Bernhard wraz ze swoją „drużyną” przygotował wspaniały poczęstunek. **Dziękujemy Jurku!**

Nasz tradycyjny piknik w plenerze cieszy się wciąż popularnością; osób było ponad 50 i wszyscy bawiliśmy się doskonale.

19 października tematem spotkania była 150 rocznica urodzin Stefana Żeromskiego a w listopadzie, **27.10.** odbył się w kościele Tempeliaukion kirkko Koncert z okazji Święta Niepodległości. Wystąpiła polska pianistka Marta Karolina Cader.

2 listopada w Święto Zmarłych, złożyliśmy kwiaty i zapaliliśmy znicze na grobach polskich na helsińskim cmentarzu w Hietalahti.

8 listopada - sekretarz ZP Jerzy Gogulski reprezentował Zjednoczenie na ceremonii złożenia kwiatów, w Jorvas, przy tablicy upamiętniającej pobyt i udział Józefa Piłsudskiego w 1907 roku w tajnym spotkaniu przedstawicieli krajów ciemiężonych przez Rosję.

16 listopada – tematem spotkania towarzyskiego było Narodowe Święto Niepodległości.

21 grudnia - Mikołajki w Sali parafialnej, na które przybył św. Mikołaj z reniferem i obdarował licznie zebrane dzieci prezentami. Był opłatek prosto z Polski, śpiewaliśmy kolędy przy akompaniamencie Henryka Kaczmarka grającego na fortepianie.

INNE WYDARZENIA

W dniach 8.– 10.11.2014 w obradach Prezesów EUWP w Pułtuskach Zjednoczenie reprezentował prezes M. Zieliński. Uczestniczył on również 11 listopada w centralnych obchodach Święta Niepodległości w Warszawie na Placu Zwycięstwa i był na spotkaniu z Prezydentem RP Bronisławem Komorowskim w Pałacu Prezydenckim.

W dniach 2.- 4. maja 2014 w Paryżu odbył się Jubileusz 10-lecia FEDERACJI POLONII FRANCUSKIEJ. Zjednoczenie Polskie reprezentowało, na osobiste zaproszenie, prezes M. Zieliński.

W Tallinie odbył się Jubileusz 25-lecia Związku Polaków w Estonii „POLONIA”. ZP reprezentował sekretarz Jerzy Gogulski, który pogratulował Polakom w Estonii pięknego Jubileuszu a pani prezes Krystynie Kisłacz, Ambasadorowi RP w Tallinie, Konsulowi oraz pani minister kultury w Estonii wręczył książki „POLACY I POLONIA W FINLANDII.

Zarząd dziękuje Alicji Sollamo za redagowanie „KONTAKTU”, Leonardowi Zakrzewskiemu za prowadzenie stron internetowych ZP i pomoc IT oraz wszystkim, którzy organizowali spotkania 4Zjednoczenia.

Więcej szczegółowych informacji o ubiegłorocznej działalności znaleźć można na naszych stronach internetowych www.poloniam-finlandia.fi oraz na FACEBOOKU.

prezes ZP Michał Zieliński

ROK 2015

Sejm Litwy ogłosił 2015 rok Rokiem Michała Kleofasa Ogińskiego. W tym roku bowiem przypada 250. rocznica urodzin Michała Kleofasa Ogińskiego, wybitnego polskiego kompozytora, dyplomaty, działacza politycznego. Pełnił on funkcję podskarbiego wielkiego litewskiego, senatora rosyjskiego.

Rok bieżący obfituje w mniej lub bardziej okrągłe rocznice i warto o nich przypomnieć:

- **135. rocznica urodzin Mieczysławy Ćwiklińskiej** (1880 - 1972), polskiej aktorki teatralnej i filmowej,

- **75. rocznica śmierci Kazimierza Przerwy – Tetmajera** (1865 – 1940), polskiego poety, prozaika, dramaturga (12 II – 150. rocznica urodzin),

- **695. rocznica koronacji** w katedrze na Wawelu **Władysława Łokietka** na króla Polski (1320),

- **110. rocznica urodzin Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego** (1905 – 1953), polskiego poety, satyryka, dramaturga,

- **150. rocznica urodzin Gabriela Narutowicza** (1865 – 1922), polityka, inżyniera, pierwszego prezydenta RP,

- **265. rocznica urodzin Hugona Kołłątaja** (1750 – 1812), polskiego pisarza, polityka, filozofa, reformatora szkół, ideologa polskiego Oświecenia,

- **2 kwietnia** przypada **10. rocznica śmierci papieża Jana Pawła II** (Karola Wojtyły) (1920 – 2005), teologa, filozofa, poety i dramaturga (18 maja 95. rocznica urodzin),

- **535. rocznica śmierci i 600. rocznica urodzin Jana Długosza** (1415 - 1480), polskiego historyka, dyplomaty i duchownego,

- **85. rocznica urodzin Sławomira Mrożka**(1930-2013), polskiego dramaturga, prozaika i satyryka,

- **180. rocznica urodzin Henryka Wieniawskiego** (1835 – 1880), polskiego skrzypka i kompozytora (31 III – 130. rocznica śmierci) ,

- **15 VII - 605. rocznica bitwy pod Grunwaldem** (1410) ,

- **15 VIII - 115. rocznica urodzin Jana Brzechwy** (właśc. Jan Leśmian) (1900 - 1966), polskiego poety, satyryka, autora utworów dla dzieci, tłumacza,

- **25 IX - 250. rocznica urodzin Michała Kleofasa Ogińskiego** (1765 - 1833), polskiego polityka i kompozytora,

- **8 X - 105. rocznica śmierci Marii Konopnickiej** (1842 - 1910), polskiej poetki, nowelistki, autorki utworów dla dzieci.

- **26 XI - 160. rocznica śmierci Adama Mickiewicza** (1798 - 1855), polskiego poety romantycznego, dramaturga i publicysty,

- **2 XII - 200. rocznica śmierci Jana Potockiego** (1761 - 1815), polskiego historyka, pisarza i podróżnika.

Polscy artyści wyróżnieni przez Finów

Grudzień 2014

Z inicjatywy kierownictwa Opery Narodowej Finlandii prezydent Sauli Niinistö wyróżnił wysokimi odznaczeniami państwowymi nadawanymi corocznie za wybitne osiągnięcia artystyczne i literackie - **Rycerzem Orderu Lwa Finlandii - panią Annę Kontek**, scenografa i designera kostiumów opery oraz **Medalem I klasy ze złotym krzyżem Orderu Białej Róży Finlandii - pana Andrzeja Puszkarczewicza**, pianistę orkiestry opery fińskiej.

Obojgu odznaczonym serdecznie gratulujemy!

Zarząd

LYHYESTI SUOMEKSI

Yhdistyksen seuraavat kokoukset ja tapahtumat:

15. maaliskuuta - teemana hyvin tunnetun puolalaisen näyttelijän Mieczysława Ćwiklińskan 135-vuotissyntymäpäivä,

19. huhtikuuta - teemana 695-vuotisjuhla Puolan kuninkaan Władysława Łokietekin kruunajaisista,

17. toukokuuta - teemana kirjailijan ja runoilijan Konstanty Ildefons Gałczyńskiin 110-vuotissyntymäpäivä

Tulossa on myös **kevätretki Tallinnaan 9.-10. toukokuuta**. Lisää tietoja tulee Zjednoczenie Polskie sivuille ja myös Facebookiin.

Uusi johtokunta ja jäsenmaksut vuodeksi 2015 ovat sivulla 2, puolalaisen tekstin yhteydessä.

Mirosław Kazimierz Łaszek

FIŃSKIE DOMKI

Stoją dumne do dzisiaj

W tej tu architekturze

Małe fińskie drewniane domki

Jak na łąkach róże

Jak rzecz niespotykana

Nieznana w przyrodzie

Stoją niewzruszone

I w ciepłe i w mrozie.

W Finlandii deszcz pada

Pada śnieg pół roku

A tu dach nad głową

Jest z serca wyroku.

Matka z sierotami

(Mąż zginął na wojnie)

Mogą w fińskim domku

Zasypiać spokojnie.

W piecu płoną szyszki

I choć na dworze słońca

Dzieci piszą mozolnie

Że „Ala ma kota”.

W tym drewnianym domku

Po lat poniewierce

Znajduje się spokój

Wielkie, ludzkie serce...

Wiersz, którego autorem jest architekt, jeden z moich przyjaciół, pochodzi z nowowydanego tomiku jego wierszy „Czekające listy”.

Przypomnę: Osiedle domków fińskich na skarpie wiślanej zostało zbudowane w 1945 roku jako tymczasowe mieszkania dla pracowników Biura Odbudowy Stolicy, którzy posiadali wielodzietne rodziny i pozbawieni byli mieszkania w Warszawie. Drewniane domy pochodziły z reparacji wojennych jakie Finlandia była zmuszona świadczyć po II wojnie światowej na rzecz ZSRR. Oddane przez Związek Radziecki Polsce domki te wznoszono później w różnych częściach kraju, w tym w Warszawie. Osiedle Jazdów wzniesione według planów jako prowizoryczne na okres około 5 lat przetrwało jako jedno z nielicznych tego typu, stanowiąc do dziś ciekawostkę warszawskiego Śródmieścia.

Alicja

ZJEDNOCZENIE POLSKIE w HELSINKACH

PL 279, 00121 HELSINKI

NORDEA: FI13 1247 5000 0012 63

E-mail: zpolskie@polonia-finlandia.fi

<http://polonia-finlandia.fi/>

ZARZĄD:

prezes

wiceprezes

sekretarz

skarbnik

członek

członek

Michał Zieliński

Katarzyna Lehtonen

Jerzy Gogulski

Ewa Rajatammi

Henryk Kaczmarek

Brygida Antikainen